

Opleiding burgemeesters

De burgemeester als regisseur van het lokaal veiligheidsbeleid

Melissa Rasschaert
Stafmedewerker Lokaal
Veiligheidsbeleid

VVSG

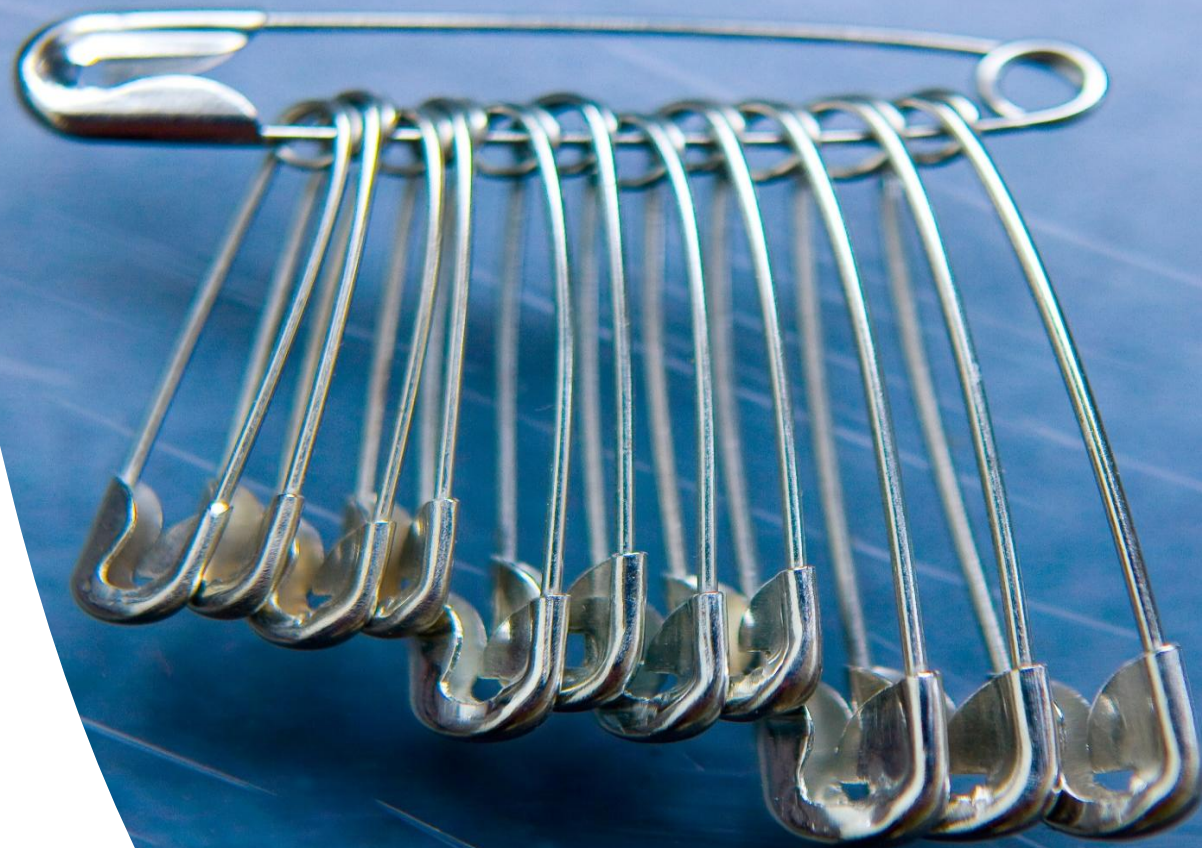
Inhoud

Integrale veiligheid bij de Vlaamse steden en gemeenten

Veiligheidsketen: van preventie tot repressie

Hoe implementeren?

VVSG

Integrale veiligheid bij de Vlaamse steden en gemeenten

Medewerker 'veiligheid' op het niveau van het lokaal bestuur?

Integrale veiligheid bij de Vlaamse steden en gemeenten

Onderzoek: **Toekomstvisie op het lokaal en binnenlandse bestuur in Vlaanderen**

Thema: veiligheidszorg

Lieven Janssens en Filip De Rynck

Bron

Integrale en maatschappelijke veiligheidszorg

- Verantwoordelijkheid lokale besturen
- Brugfunctie tussen de verschillende actoren op het vlak van veiligheid
- Huidige bestuurskracht vormt probleem
- Anno eind 2024: 68 op 300 Vlaamse steden en gemeenten

Bron

VVSG bevraging burgemeesters

- Voorjaar 2024
- Respons: 103 op 300 burgemeesters
- Aantal interessante vaststellingen op het vlak van integrale veiligheid

Meest voorkomende functies

- 1 Sanctionerend ambtenaar
- 2 Noodplanningscoördinator
- 3 Gemeentelijk GAS-vaststeller

Wat als 1 extra aanwerving kan?

SA en NPC

- capaciteit werd als voldoende ervaren
- Geen nood aan extra aanwervingen

GAS-vaststeller

- Minder tevreden over capaciteit
- 20% kiest voor een GAS vaststeller

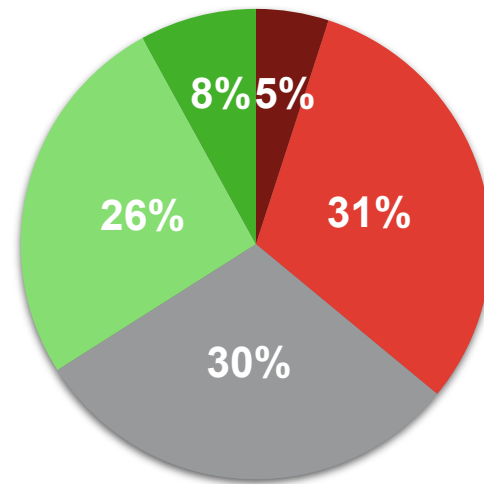
Handhaving is belangrijk

- Coördinator bestuurlijke handhaving
- Gemeenschapswacht (vaststeller)

34%

vindt dat de gemeente de **ideale schaal** is om een veiligheidsbeleid te voeren

- Helemaal niet akkoord
- Niet akkoord
- Neutraal
- Eerderwel akkoord
- Helemaal akkoord

93%

vindt dat de burgemeester idealiter de regisseur van het lokaal veiligheidsbeleid is

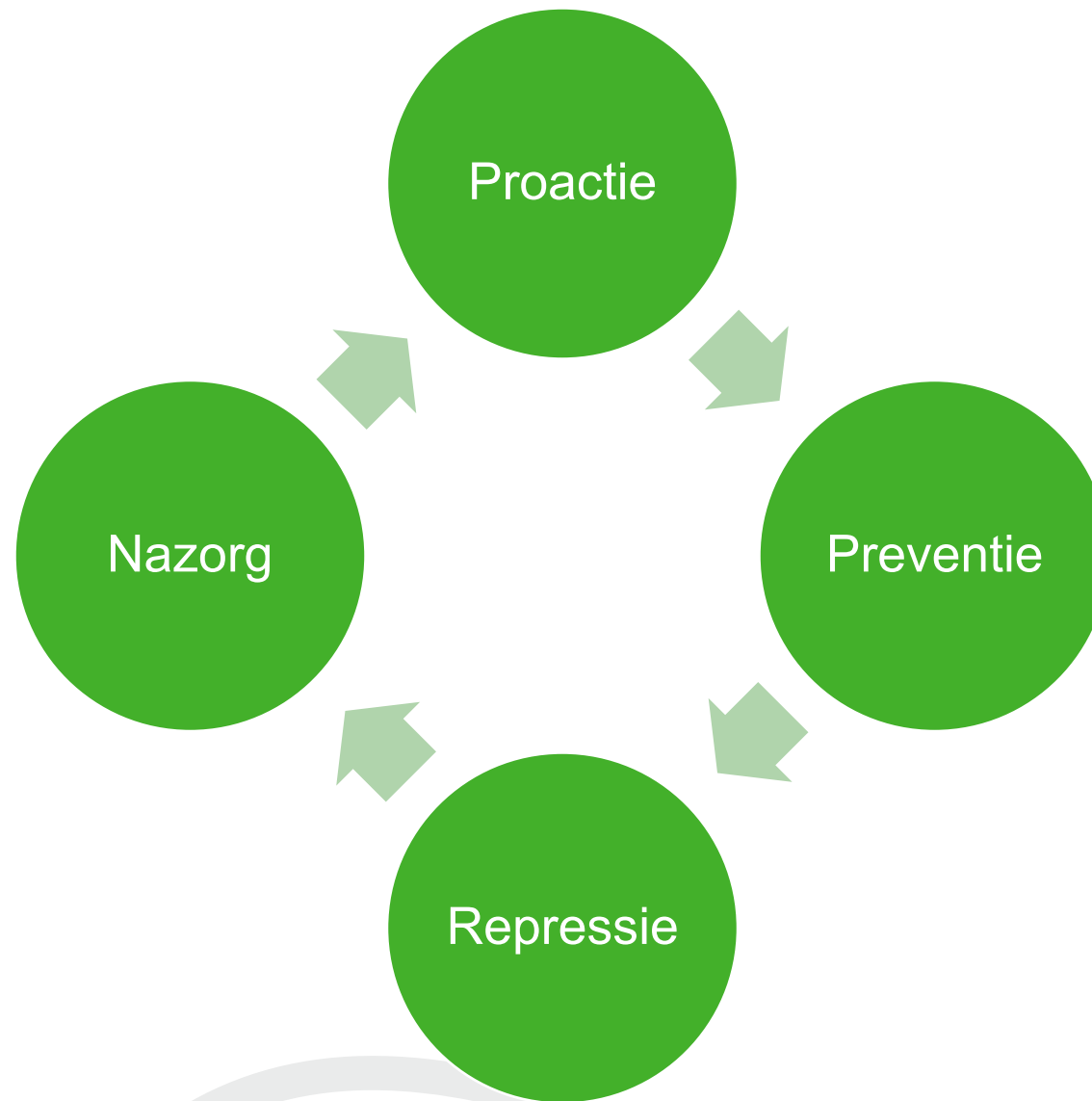
Conclusie: moeilijk om doelstelling te behalen!

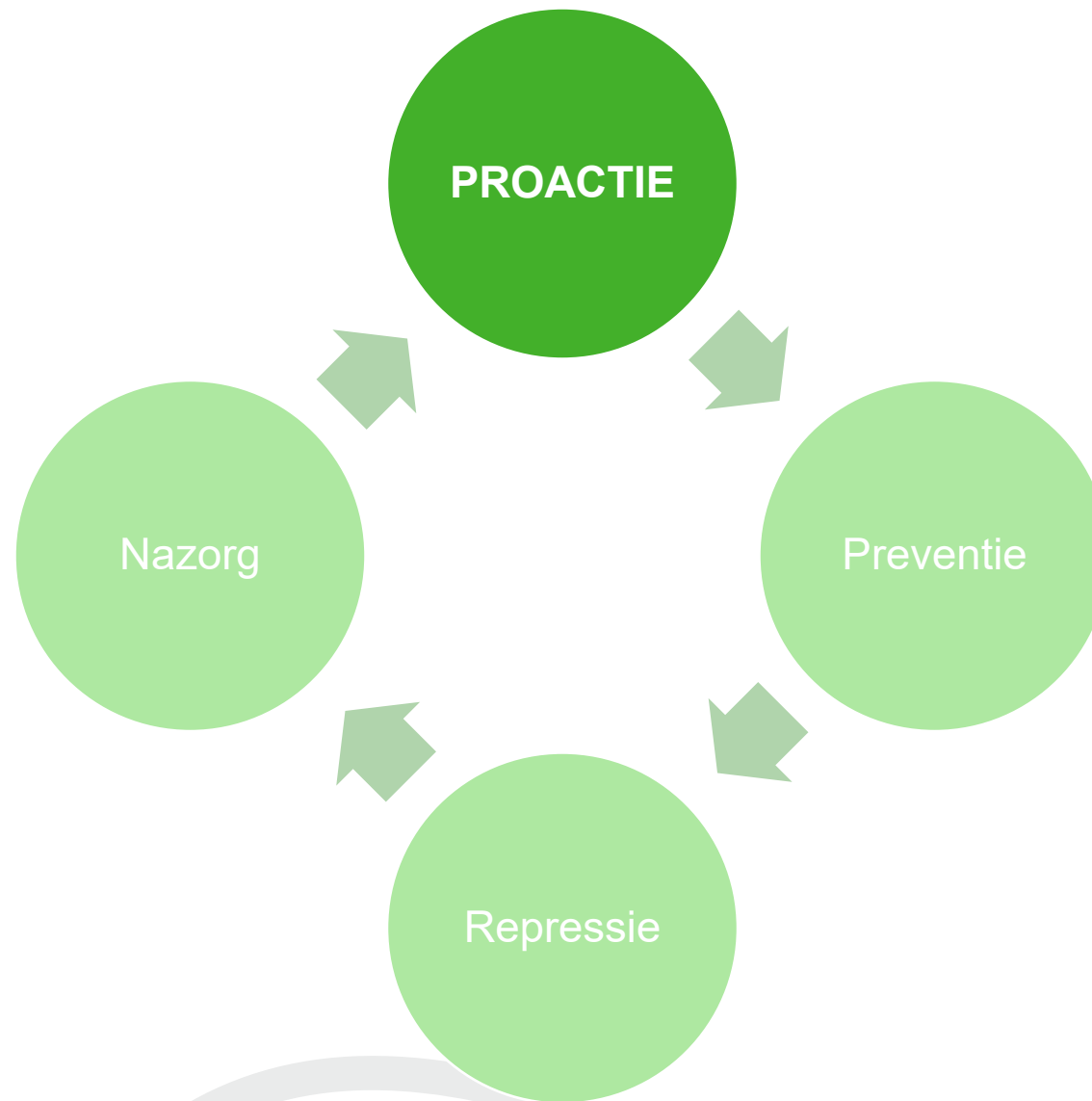
- 1/3 burgemeesters geeft aan dat hij uitdagingen **niet** kan aanpakken op lokaal niveau
- Nood aan expertise op bovenlokaal niveau
- Nood aan financiële ondersteuning: momenteel geen structurele financiering i.h.k.v. gemeentelijk veiligheidsbeleid en toenemende verwachtingen t.a.v. de lokale besturen

Mogelijkheden voor lokale besturen

- Hoe aanpakken als lokaal bestuur?
- Hoe inzetten op lokaal integraal veiligheidsbeleid?
- Hoe inzetten op ambtelijk niveau?

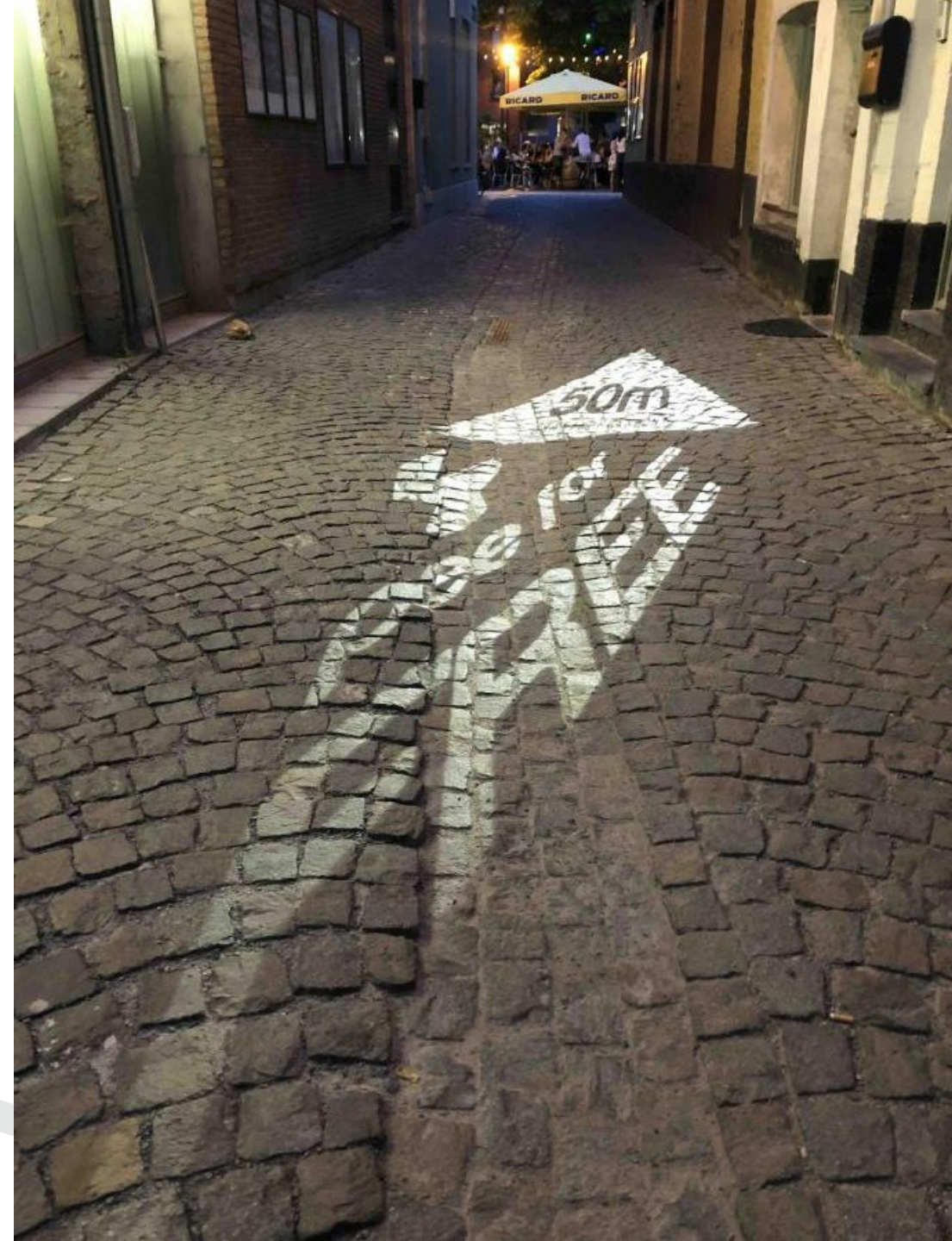

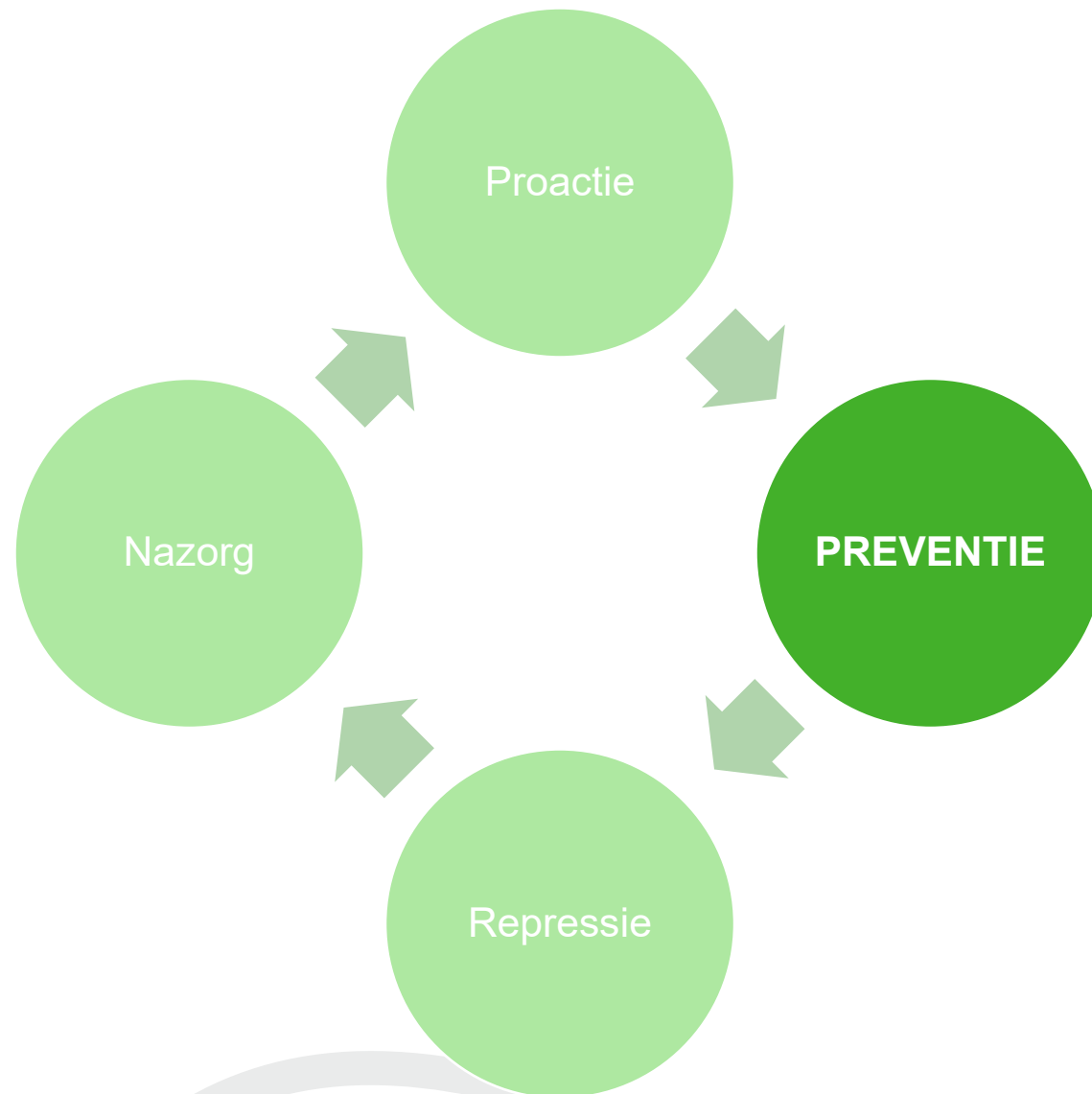
Proactie

- Nudging
- Crime prevention through environmental design

Veiligheidsketen

Laagdrempelige aanpak: samenwerking met partners

- Burenbemiddeling
- Buurtinformatienetwerken
- Straathoekwerk
- CAW
- Interne diensten: milieu, sport

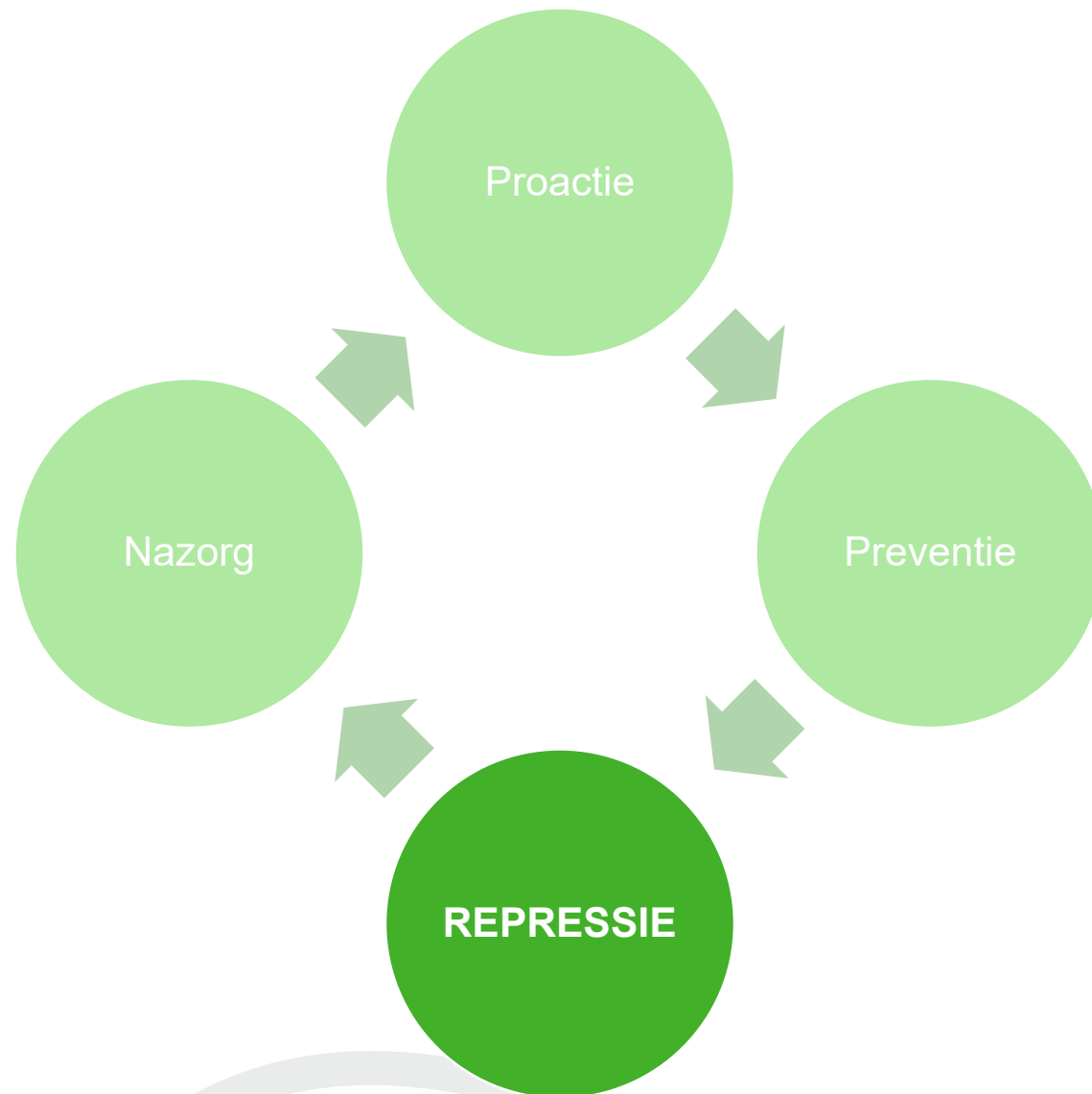
Gemeenschapswachten

Gemeenschapswachten

- ‘Voelsprietten’
- Laagdrempelig contact met de burger
- Inzet op het vlak van sensibilisering en preventie
- Bijkomende mogelijkheid tot repressie: gemeenschapswacht-vaststeller

Veiligheidsketen

Repressie

Gemeentelijke
administratieve
sancties

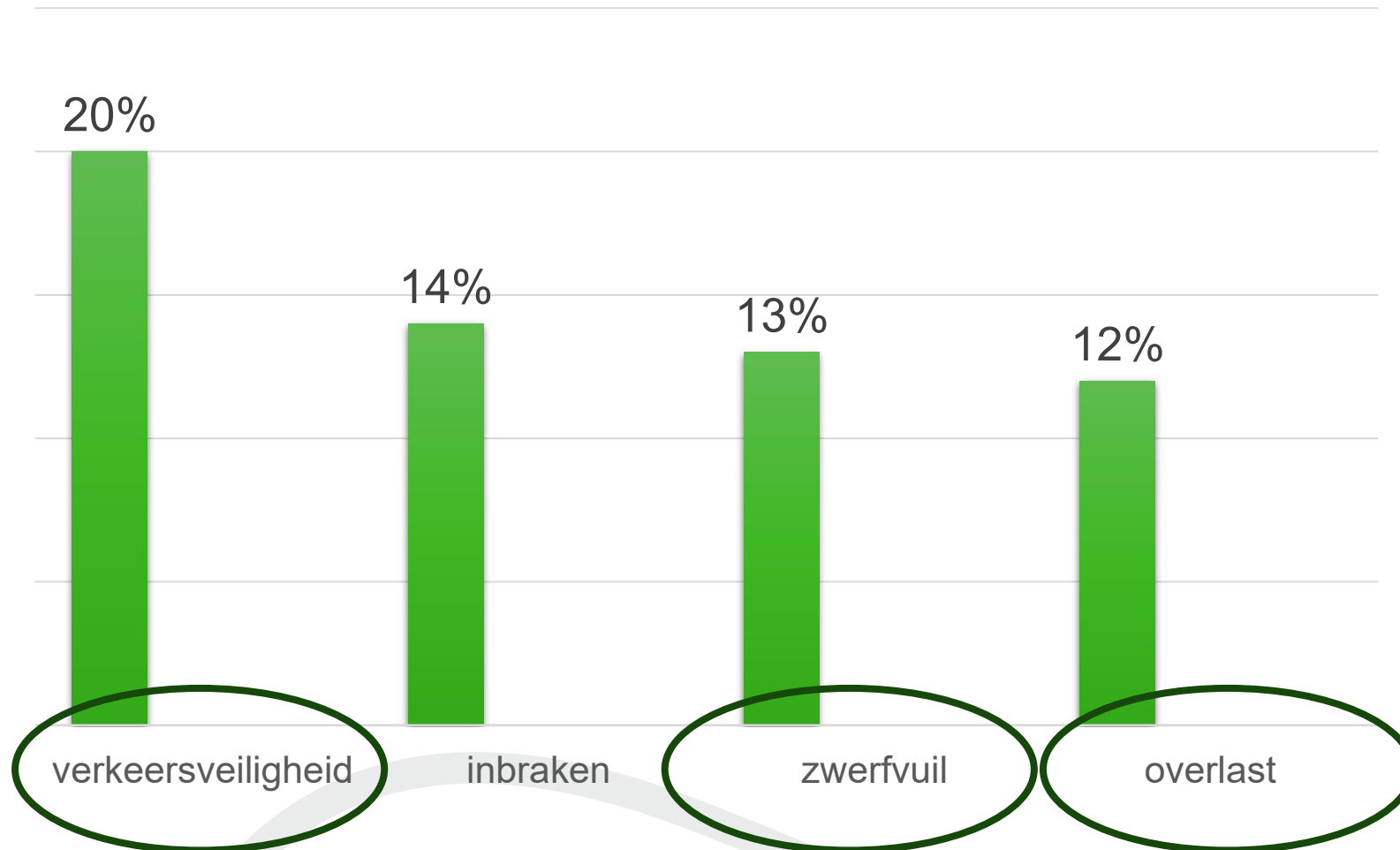
VVSG

Politierglement als vertrekpunt

- Politierglement als basis voor toepassing GAS:
 - Openbare overlast
 - Geen straffen in hogere wetgeving (uitz. gemengde inbreuken)
- Bevoegdheid gemeenteraad
- Overleg, zowel intern als extern
- Levendig document

Openbare overlast: prioriteiten van de burgemeester

Openbare overlast: evolutief begrip

GAS 1

Bestuurlijke inbreuken

1999

GAS 2 & 3

Gemengde inbreuken

2004

GAS 4

Verkeersgerelateerde
overtredingen

2013

GAS 5

Snelheidsovertredingen

2021

Toepassingsgebied: GAS-wet

GAS 1

Vb. hondenpoep, wildplassen, zwerfvuil, ...

GAS 2 & 3

- Doorbreken bestuurlijke zegel
- Slagen en verwondingen
- Beledigingen
- Vandalisme
- Kleine vormen van diefstal
- Nachtlawaai
- Art. 18 wet openingsuren

GAS 4

- Stilstaan en parkeren
- Autoluwe zone (C3 en F103)
- *Fietszone*

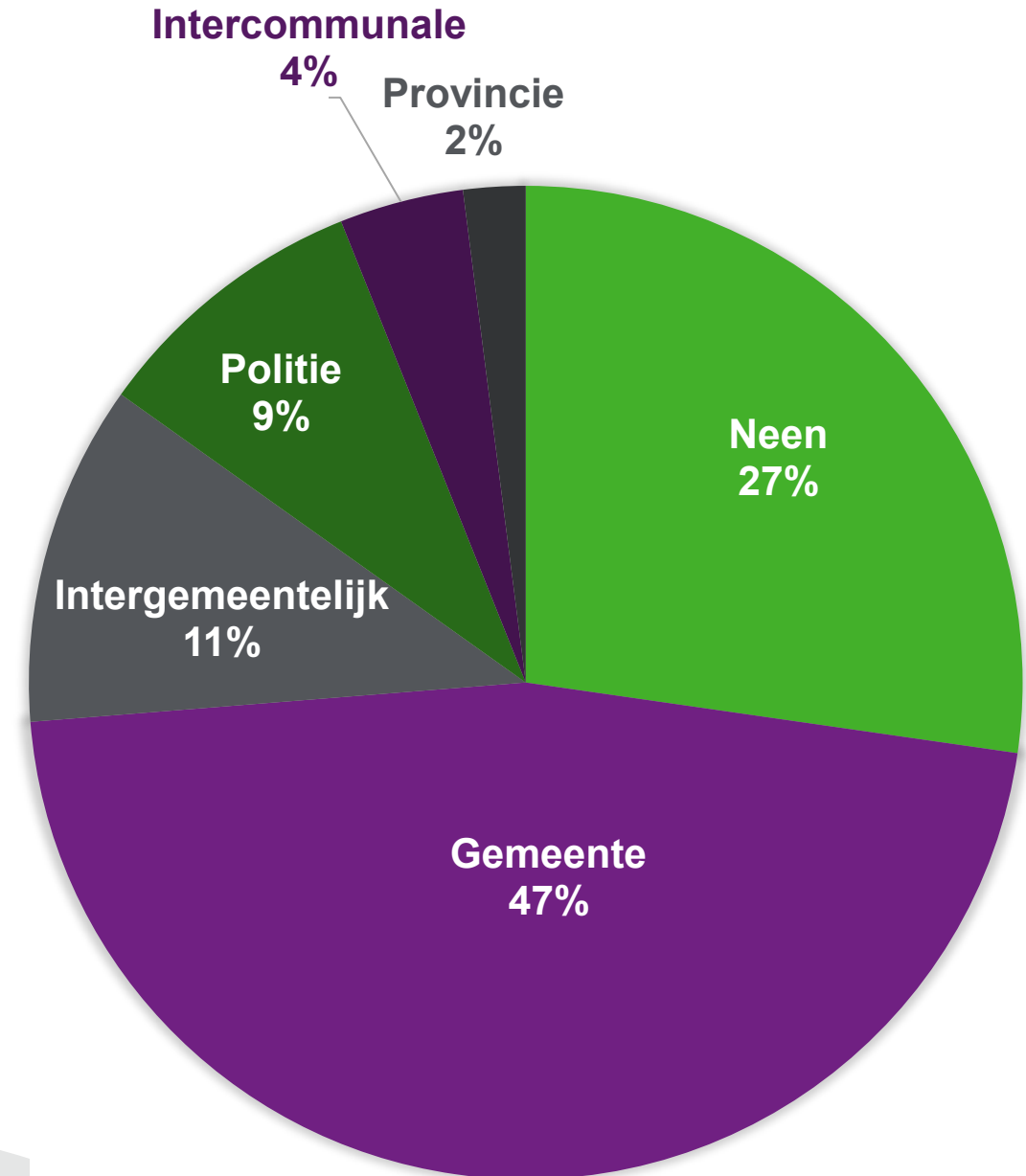
Wie doet de vaststellingen?

- Geen exclusieve bevoegdheid van de lokale politie
- GAS-vaststellers
- Gemeenschapswacht-vaststeller
- Intercommunale
- Gewestelijke vaststellers

- Kwalificatievoorwaarden
- Specifieke opleiding
- Aanstelling door gemeenteraad
- Mogelijkheid tot intergemeentelijke samenwerking

Wie doet de vaststellingen?

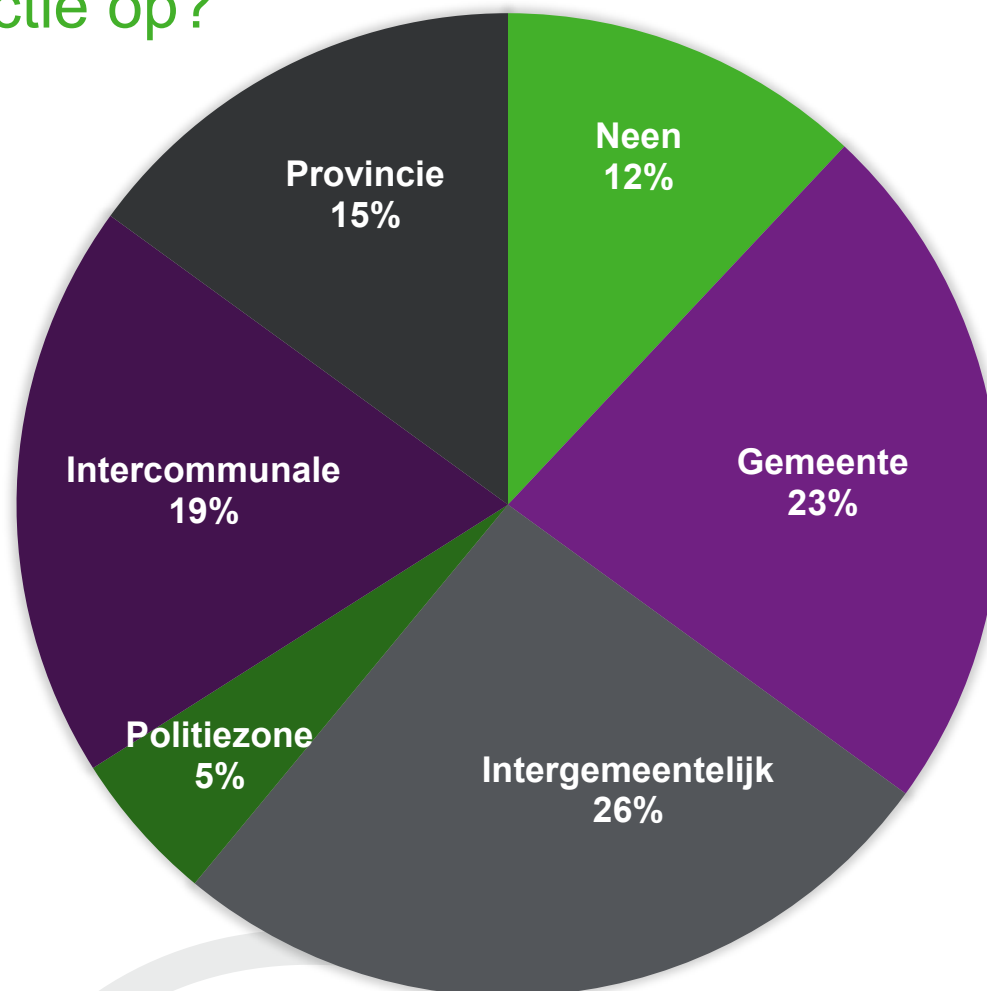
- 1/3 heeft geen GAS-vaststeller
- Capaciteit wordt als onvoldoende ervaren
- Hoofdzakelijk bij de gemeente

Wie legt de sanctie op? Sanctionerend ambtenaar

- Voorwaarden m.b.t. opleidingsachtergrond
- Voorwaarden m.b.t. strafrechtelijk verleden
- Verplichte opleiding
- Volledige onafhankelijkheid
- Aanstelling door de gemeenteraad na advies PdK
- Onverenigbaarheid: financieel directeur
- Diverse mogelijkheden in de uitoefening van de functie

Wie legt de sanctie op?

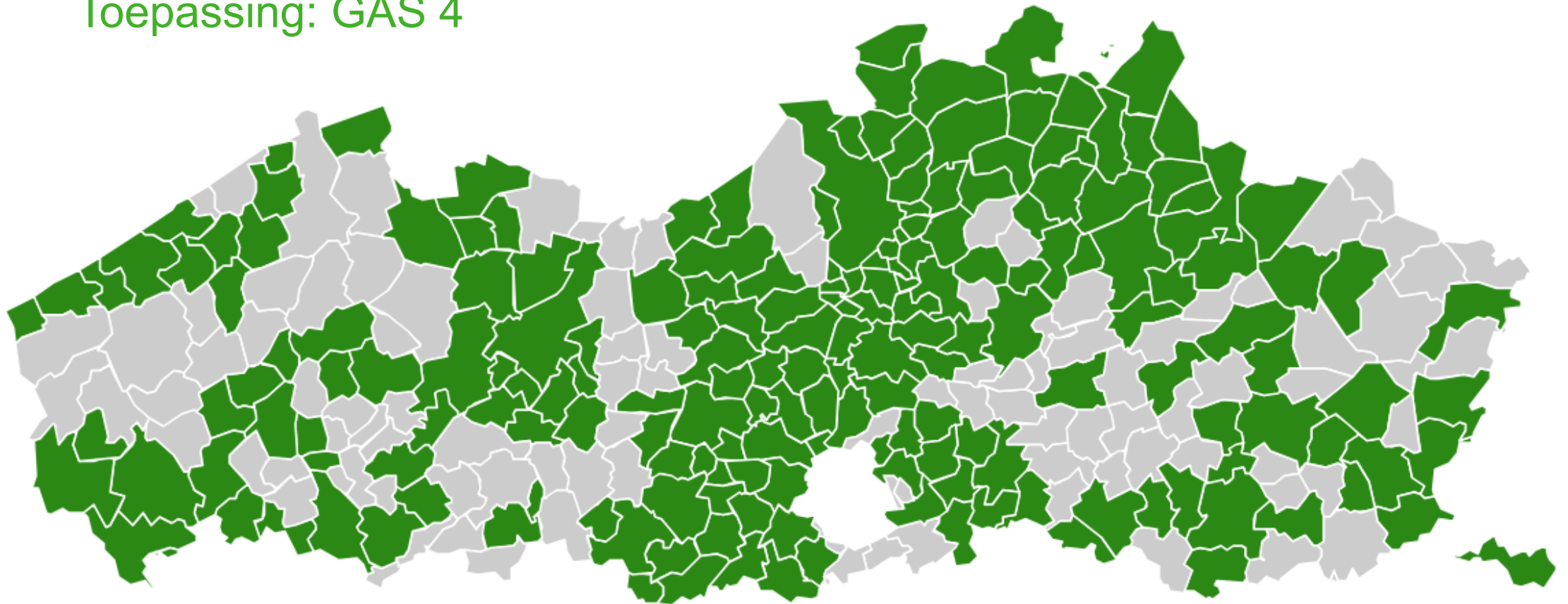
Mogelijke sancties?

- Administratieve geldboete: max. 500 euro (*minderjarigen: 175 euro*)
- Alternatieve sancties
 - Bemiddeling (*verplicht aanbod bij minderjarigen*)
 - Gemeenschapsdienst

Mogelijkheden voor het College van Burgemeester en Schepenen

- Voorlopige sluiting van een inrichting
- Schorsing van een vergunning
- Intrekking van een vergunning

Toepassing: GAS 4

GAS-wet: aandachtspunten voor de toekomst

- Regeerakkoord: vereenvoudigen van de procedure
- 2025: vijfjaarlijkse evaluatie van de GAS-wet
- 2026:
 - April: aanpassing van het strafwetboek – impact op de gemengde inbreuken
 - September: nieuwe code van de openbare weg – impact op GAS 4

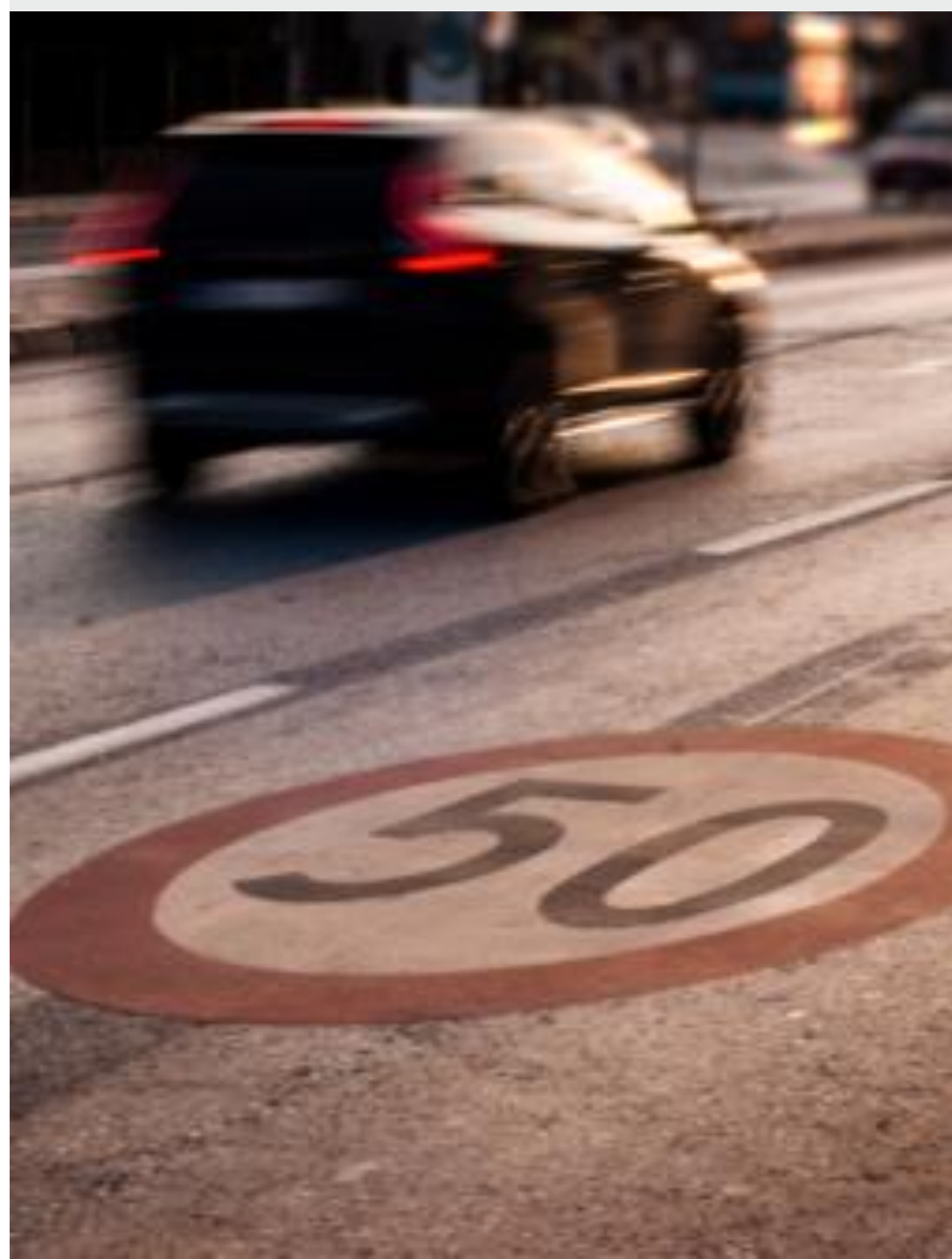
Toepassingsgebied: Wegverkeerswet – art. 29^{quater}

GAS 5

- Maximumsnelheid: 30km/u of 50km/u
- Overtreding max. 20km/u (*technische tolerantiemarge*)
- Vaststelling door automatisch werkend toestel
- De snelheidsovertreding wordt begaan door meerderjarige natuurlijke personen, vermoed of aangeduid overeenkomstig artikel 67bis en 67ter
- Geen andere overtredingen

GAS 5: hoe verloopt de procedure

- Vaststellingen: lokale politiezone
- Zelfde procedure als strafrechtelijke sanctionering
- Zelfde boetebedragen (*uitz: administratieve verwerkingskost*)
- Sanctionerend ambtenaar legt de sanctie op (*idem GAS-wet*)

Implementeren GAS 5

- Infrastructuur
- Capaciteit
 - Verwerking vaststellingen – lokale politie (*niet GVC*)
 - SA
 - Financiële dienst
 - Administratie
- Technisch
- Integraal beleid
- Politierglement als laatste stap

Aandachtspunten

- Buitenlandse overtreders:
Vertalingen
Betaalproblematiek
- Recidive: geen stok achter de deur
- Rechtspersonen: dreigen uit de boot te vallen

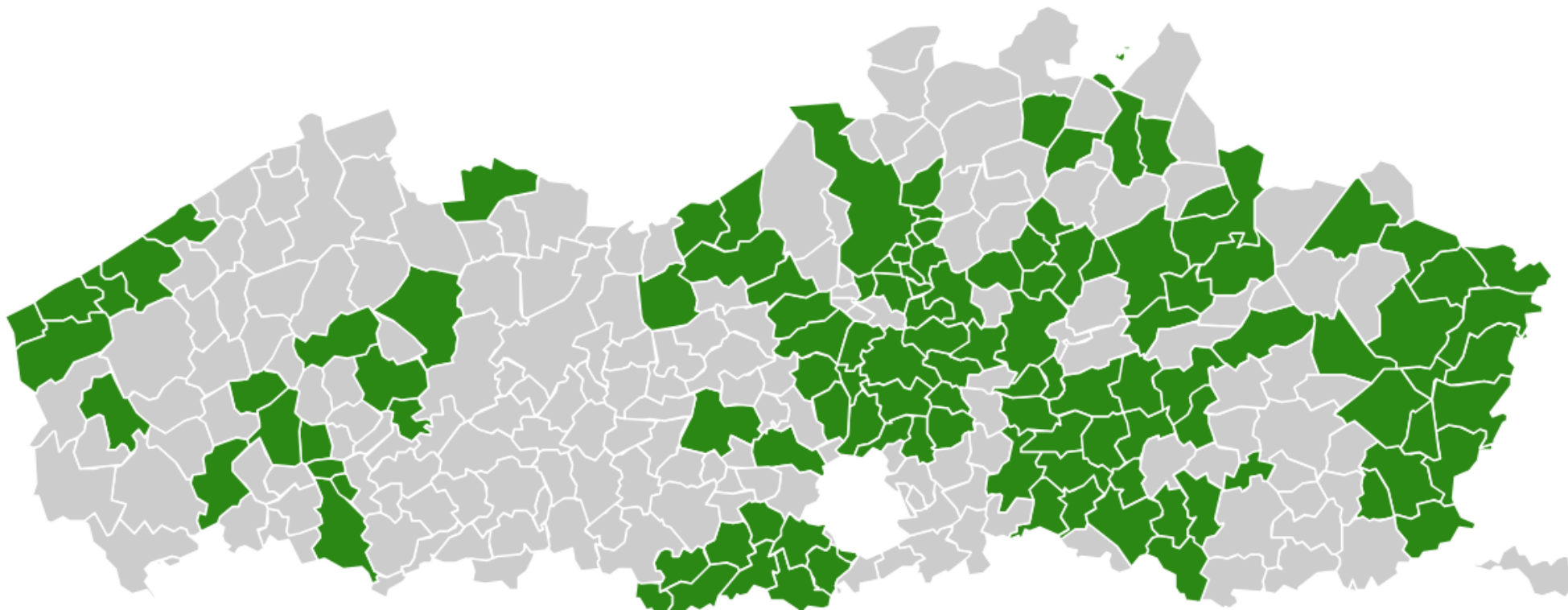
Problematiek rechtspersonen

- Een van de voorwaarden van GAS 5: *de snelheidsovertreding wordt begaan door meerderjarige natuurlijke personen, vermoed of aangeduid overeenkomstig artikel 67bis en 67ter*
- Concreet: **rechtspersonen vallen buiten toepassingsgebied**
- Werklast lokale politiezone: achterhalen effectieve bestuurder
- Geen stok achter de deur bij weigering overmaken correcte gegevens
- Niet mogelijk om boete op te leggen aan een rechtspersoon

Bijsturen regelgevend kader

- De problemen zijn gekend
- Onderzoek: evaluatie toepassing GAS 5
- Nadien mogelijks bijsturen

Toepassing: GAS 5

Alternatief: doorstortscenario

- Voorwaarden GAS 5
- Strafrechtelijk niveau - data CrossBorder
- Geen werklast bij de lokale besturen
- Verdeelsleutel: Vlaanderen – verwerker – lokaal bestuur

Diverse mogelijkheden

- Via GAS: bemiddeling
- Burenbemiddeling
- Samenwerking met politiezone (bv. hercosi)

Hoe implementeren?

- Burgemeester als regisseur
- Ambtelijk niveau: coördinator
- Ketenaanpak: samenwerking met partners
vb. Veilige Huizen, LIVC

Belang van samenwerking

nu al samenwerking met andere gemeenten

toekomst vragende partij tot meer samenwerking

- met andere gemeenten
- met partnerorganisaties

Samenwerking op het vlak van integrale veiligheid

- Samenwerken zit in de lift
- Diverse mogelijkheden
- Afstemmen op lokaal niveau

VVSG

Vereniging van
Vlaamse Steden
en Gemeenten

Melissa Rasschaert | Team Veiligheid
melissa.rasschaert@vvsg.be